

Pla d'avaluacions de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya 2021-2022

Direcció General de Cooperació al Desenvolupament
i Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

Continguts

Introducció	3
Procés de prioritització de les avaluacions pel Pla 2021-2022	5
1. Aixecament d'interessos d'avaluació a través de sessions participatives amb els equips tècnics	5
2. Priorització dels interessos d'avaluació en base a criteris per part del Grup Motor.	5
Les avaluacions del Pla 2021-2022	9
1. Avaluació de mig termini del Pla director de cooperació al desenvolupament 2019-2022	10
2. Avaluació del procés de gestió i atorgament de subvencions de la crida d'actuacions humanitàries internacionals per fer front a la COVID-19 en el marc el Comitè Català d'Ajut Humanitari D'emergència (CCAHE)	11
3. Avaluació del disseny i la implementació del Programa Català de Protecció de Defensors i Defensores de Drets Humans	12
4. Meta-avaluació de les avaluacions externes de projectes i programes de l'eix de prevenció de la vida lliure de violències i drets sexuals i reproductius per als anys 2017 i 2018	13
5. Avaluació de l'instrument del Fons de dones	15
6. Avaluació de la cooperació tècnica orientada a la mobilitat de coneixements realitzada pels departaments de la Generalitat de Catalunya	16
7. Avaluació de l'eix de les economies transformadores al Marroc i Tunísia	17
8. Avaluació de procés i resultats del treball conjunt amb els Departaments de la Generalitat de Catalunya en matèria de cooperació al desenvolupament i coherència de polítiques per al desenvolupament	18
9. Avaluació de procés i resultats de la incorporació i reconeixement de la diversitat d'actors en la política de cooperació al desenvolupament.	19

Introducció

Aquest document recull les avaluacions que la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament (DGCD) i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) preveuen realitzar durant els anys 2021 i 2022 per tal d'informar els processos de presa de decisions, tant estratègics com operatius, en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya durant aquest període.

L'elaboració d'aquest Pla d'avaluacions 2021-2022 és coherent amb els successius Plans directors de la cooperació catalana, així com les Directrius d'avaluació de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya, on es destaca la importància de promoure processos avaluadors en l'àmbit estratègic i operatiu, considerant l'avaluació com a un instrument de millora de la qualitat i la capacitat transformadora de la política de cooperació, que genera aprenentatges basats en evidències, útils per a la presa de decisions, i que permet retre comptes davant de la ciutadania de Catalunya i dels països socis.

Aquesta necessitat i importància de l'avaluació de la cooperació catalana coincideix també amb la necessitat d'acreditar millor els efectes de les actuacions, en un context en què el Govern de Catalunya ha fet una aposta per incrementar els recursos que destina a Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD), amb la voluntat que aquesta arribi a representar un 0,7% dels ingressos corrents no condicionats l'any 2030. Així ho reflecteix l'augment de la partida pressupostària dedicada a la cooperació al desenvolupament als Pressupostos de 2020 del Govern, que va passar de 32,1 milions d'euros a 52,8 milions d'euros. Aquest increment del pressupost de la cooperació al desenvolupament ha d'anar de la mà d'un major compromís amb la cultura de l'avaluació i l'ús de l'evidència per a la presa de decisions.

En aquest sentit, el Capítol X, "Avaluació de polítiques públiques" del Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, afegit per la Llei 5/2020, del 29 d'abril, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic i de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient, en el seu article 112, punt 2, esmenta que "l'avaluació de polítiques públiques ha de permetre obtenir coneixement per tal de millorar el disseny, el funcionament i l'impacte de les polítiques públiques, i també la prioritització, les decisions d'assignació de recursos pressupostaris i la transparència de l'acció pública".

És amb aquesta intenció que, el 2020, s'impulsa la signatura d'un Conveni de col·laboració 2020-2022 entre l'ACCD, la DGCD i l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua), orientat a promoure la cultura de l'avaluació en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya i la presa de decisions basades en evidències. Així, Ivàlua és un soci estratègic en la política transversal del Govern per incorporar l'avaluació des dels inicis dels processos de treball i tenir en compte els resultats i recomanacions de les avaluacions en la presa de decisions sobre les polítiques públiques.

L'elaboració d'un Pla d'avaluacions de la política de cooperació al desenvolupament s'inclou dins de les accions previstes a impulsar en el marc d'aquest conveni i respon al propòsit de poder identificar les necessitats d'evidència de la DGCD i l'ACCD lligades al disseny, planificació i/o implementació de la política pública i prioritzar-les d'acord amb criteris estratègics, d'avaluabilitat i de potencial d'ús, per tal de definir avaluacions orientades a obtenir informació rigorosa i rellevant

per informar els processos de presa de decisions i millorar la política i les actuacions en matèria de cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

A continuació es descriu el procés de prioritització de les necessitats d'avaluació i les avaluacions identificades en aquest pla d'avaluacions, que és de caràcter bianual, i que informa els corresponents Plans anuals de cooperació al desenvolupament, que despleguen anualment les directrius del Pla Director de cooperació al desenvolupament 2019-2022.

Procés de prioritització de les avaluacions pel Pla 2021-2022

Aquest Pla d'Avaluacions s'ha realitzat en el marc del Conveni de col·laboració signat per l'ACCD, la DGCD i Ivàlua per a promoure la cultura de l'avaluació i l'ús de l'evidència en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament. En el moment de signatura del Conveni, a principis del mes d'octubre de 2020, ja s'havien identificat i planificat les avaluacions a realitzar durant l'any 2021. En conseqüència, el procés de prioritització de les avaluacions que es descriu a continuació ha tingut com a resultat el llistat d'avaluacions a realitzar durant l'any 2022.

El procés per identificar les oportunitats i decidir les avaluacions a realitzar durant el 2022 ha estat comú i compartit entre l'ACCD i al DGCD i ha contingut diverses etapes, que es resumeixen a continuació.

1. Aixecament d'interessos d'avaluació a través de sessions participatives amb els equips tècnics

La primera etapa ha consistit a identificar els interessos d'avaluació amb els equips de la DGCD i l'ACCD a través de sessions participatives. El 29 de gener de 2021 es va realitzar una sessió amb l'equip de la DGCD en la qual hi van participar 8 persones i el 9 de febrer es va realitzar una altra amb l'equip de l'ACCD, amb 7. Aquestes sessions tenien la voluntat de ser un espai creatiu i participatiu en què recollir el màxim d'idees i interessos d'avaluació. En el cas de l'ACCD, les persones que van participar ho van fer com a portaveus de les diferents àrees, amb les quals ja havien fet un exercici previ d'identificació d'interessos d'avaluació a partir d'aquestes mateixes directrius.

Per contribuir a ampliar la mirada sobre què és i perquè pot ser útil una avaluació, uns dies abans de la sessió es va compartir amb les persones que van participar un document amb un recull ampli de preguntes d'avaluació i se'ls va demanar que durant els dies previs a la sessió pensessin en actuacions, instruments, estratègies, processos o problemàtiques que podrien ser interessants d'avaluar. A més, per promoure que les idees donessin lloc a avaluacions amb un propòsit d'ús clar, se'ls demanava que intentessin lligar els interessos d'avaluació a processos de decisió concrets, com ara la necessitat d'entendre millor fenòmens que valdria la pena millorar, la necessitat de dissenyar o redissenyar plans, instruments, estratègies o polítiques, o bé la necessitat de millorar el funcionament d'alguna actuació o instrument concret.

Entre les dues sessions participatives van sortir més d'un centenar de preguntes que, un cop agrupades per tema, van donar lloc a 33 interessos d'avaluació únics.

2. Priorització dels interessos d'avaluació en base a criteris per part del Grup Motor.

Un cop agregats i ordenats els interessos d'avaluació, el Grup Motor del Conveni per a promoure la cultura de l'avaluació i l'ús de l'evidència en l'àmbit de la cooperació catalana

al desenvolupament¹, va fer un primer exercici de prioritització² al voltant de **5 criteris** clau que s'exposen a continuació:

→ **Criteri 1: Manca d'evidència:** *Aquesta necessitat d'informació està sent abordada ja per alguna altra via?*

L'objectiu d'aquest primer criteri era destriar si els interessos identificats ja estaven sent, ho havien estat recentment o bé estava previst que fossin analitzats properament per altres vies. Les opcions de resposta eren “Sí”, “No” o “Parcialment”.

Un cop analitzat aquest primer criteri es van identificar 3 interessos que ja estaven sent treballats, 7 interessos que ho estaven sent de forma parcial, i 23 interessos que no ho s'havien tingut presents en altres vies. Els 30 interessos que no estaven sent completament abordats van passar el següent criteri de prioritització.

→ **Criteri 2: Adequació:** *La millor manera de donar resposta a aquesta necessitat d'informació és una avaluació?*

L'objectiu d'aquest segon criteri era valorar si l'avaluació era l'instrument més adequat per donar resposta a l'interès d'informació o es considerava més adient respondre la necessitat de coneixement a partir d'una sessió de treball, del disseny d'un sistema de seguiment o d'una recerca, entre d'altres opcions. De nou, les opcions de resposta eren: “Sí”, “No” o “Parcialment”.

De l'anàlisi del segon criteri se'n va derivar que en 12 casos, l'avaluació no era l'instrument més adient per respondre a la necessitat d'informació. Per a 3 dels 18 interessos restants, es va considerar que podia ser un instrument parcialment adequat i per als 15 restants molt adequat. Només aquestes darreres 15 oportunitats varen ser tingudes en compte en la següent fase de prioritització.

→ **Criteri 3: Propòsit d'ús:** *Quin procés de presa de decisió es vol informar amb l'avaluació?*

L'objectiu d'aquest criteri era valorar si l'interès d'avaluació i la informació que se'n trauria estava lligat a un procés de presa de decisions, ja sigui estratègic o operatiu, vinculat al disseny o implementació de la política de cooperació. Addicionalment, es va considerar el moment en el temps en el qual s'havia de prendre la decisió en qüestió, ja que l'avaluació només pot tenir un propòsit d'ús si la informació que es recull i s'analitza es fa abans d'haver de prendre la decisió. Així, es van categoritzar els 15 interessos d'avaluació restants, en funció de si tenien “Molt”, “Bastant”, “Poc” o “Gens” propòsit d'ús.

¹ El Grup Motor el conformen la persona responsable d'avaluació de l'ACCD, la persona responsable d'avaluació de la DGCD i dues tècniques d'lvàlua.

² En els casos en que la informació recollida durant la sessió participativa no era suficient per respondre als criteris de prioritització, es va contactar amb els equips que havien fet aflorar l'interès en concret sobre el qual calia més informació per tal de complementar-la i informar el criteri adequadament.

Un cop aplicat aquest criteri es va considerar que 4 interessos d'avaluació estaven estretament lligats a processos de presa de decisions i a temps de ser informats; 1 interessos d'avaluació tenien força propòsit d'ús; 9 en tenien poc i 1 no en tenia gens. En conseqüència, els 9 interessos d'avaluació categoritzats amb "Poc" o "Gens" van ser descartats, ja fos perquè no s'identificava un procés de decisió o debat concret al qual l'avaluació volgués contribuir, o perquè, atès el cronograma previst, els resultats de l'avaluació no arribarien a temps per informar el debat o la presa de decisions en qüestió.

→ **Criteri 4: Rellevància:** *Per què és important avaluar aquesta actuació?*

L'objectiu d'aquest quart criteri era assegurar la rellevància dels interessos d'avaluació, valorant el seu encaix amb les prioritats estratègiques de la cooperació catalana, així com amb altres actuacions en marxa. D'aquesta manera, els 7 interessos d'avaluació van ser categoritzats com a "Molt", "Bastant", "Poc" o "Gens" rellevants. De fet, cap interès no va caure com a conseqüència d'aquest quart criteri: 1 va ser considerat com a "bastant" rellevant i 4, "molt" rellevants.

→ **Criteri 5: Factibilitat tècnica:** *És tècnicament factible dur a terme l'avaluació?*

Per a l'aplicació d'aquest darrer criteri es va treballar amb les persones responsables de cadascun dels 5 interessos finalistes per realitzar una exploració de la factibilitat tècnica de les avaluacions. Es van organitzar reunions entre les tècniques d'avaluació, els equips que havien proposat els interessos d'avaluació i altres persones implicades en el seu desplegament. Aquestes reunions van permetre aprofundir sobre els següents aspectes:

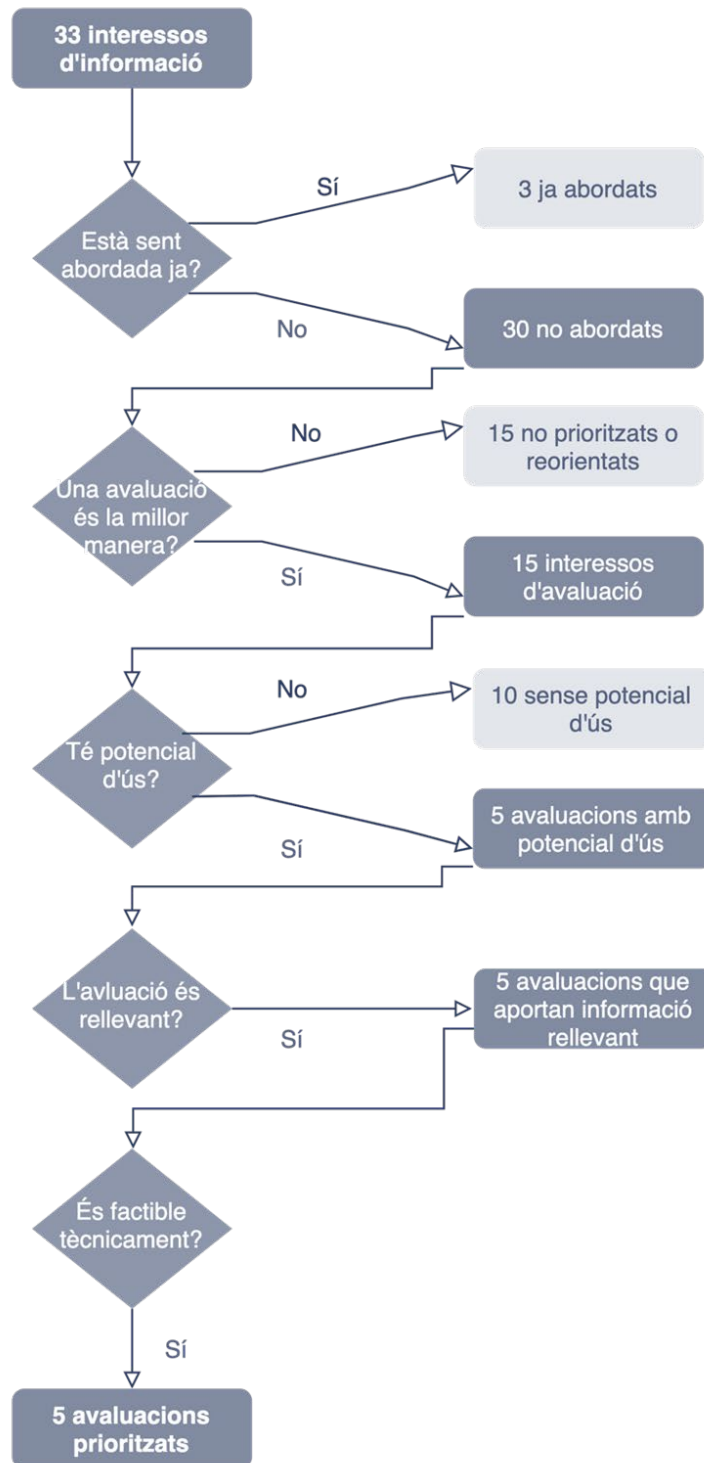
- Concretar l'interès d'avaluació;
- Aprofundir en el potencial d'ús de l'avaluació;
- Fer una anàlisi preliminar de la viabilitat i la factibilitat tècnica de l'avaluació proposada.

A partir de la informació recollida en aquestes reunions tècniques, el Grup Motor va poder confirmar el barem donat al criteri 3 potencial d'ús, així com informar el criteri 5 de factibilitat tècnica. La valoració d'aquest criteri es va realitzar utilitzant l'escala "Molt", "Bastant", "Poc" o "Gens" factible tècnicament.

Un cop realitzades totes les valoracions de factibilitat tècnica, 5 interessos d'avaluació van ser valorats com a molt o bastant factibles, de manera que són els interessos finalment seleccionats per a formar part del Pla d'Avaluacions per l'any 2022.

Resum del resultat del procés de prioritització

El diagrama que es presenta a continuació resumeix el procés de prioritització. El detall sobre les avaluacions prioritzades en cadascun dels criteris es pot consultar a l'Annex 1.

Les avaluacions del Pla 2021-2022

El present Pla d'avaluacions contempla la realització de 9 avaluacions, 4 el 2021 i 5 el 2022. Les avaluacions tenen enfocaments diferents segons l'objecte d'avaluació, la fase d'implementació en què es troba, les dades de què es disposa o el tipus d'informació que es vol extreure.

Les avaluacions incloses al Pla d'avaluacions són les següents:

Títol de l'avaluació	Objecte de l'avaluació	Any d'execució
1. Avaluació de mig termini del Pla director de cooperació al desenvolupament 2019-2022	Pla estratègic	2021
2. Avaluació externa de la crida d'actuacions humanitàries internacionals per fer front a la covid-19 realitzada en el marc del Comitè Català d'Ajut humanitari d'Emergència (CCAHE)	Instrument de gestió i atorgament de subvencions d'acció humanitària	2021
3. Avaluació externa del Programa Català de Protecció de Defensores i Defensors de Drets Humans de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament	Programa Català de Protecció de Defensores i Defensors de Drets Humans	2021
4. Meta-avaluació de les avaluacions externes de projectes i programes de l'eix de prevenció de la vida lliure de violències i drets sexuals i reproductius per als anys 2017 i 2018	Avaluacions externes de projectes i programes	2021
5. Avaluació de l'instrument del Fons de dones	Instrument de finançament	2022
6. Avaluació de les assistències tècniques realitzades als departaments de la Generalitat de Catalunya	Assistències tècniques	2022
7. Avaluació de l'eix de les economies transformadores al Marroc i Tunísia	Eix economies transformadores	2022
8. Avaluació de procés i resultats del treball conjunt amb els Departaments de la Generalitat de Catalunya en matèria de cooperació al desenvolupament i coherència de polítiques per al desenvolupament	Plans de treball	2022
9. Avaluació de procés i resultats de la incorporació i reconeixement de la diversitat d'actors en la política de cooperació al desenvolupament	Instruments i mecanismes per incorporar la diversitat de actors	2022

A continuació, es detallen cadascuna de les avaluacions descrivint breument l'objecte d'avaluació, la necessitat d'informació que la justifica així com el procés de presa de decisions que es vol informar amb l'avaluació i s'exposen alguns detalls bàsics sobre l'avaluació en si.

1. Avaluació de mig termini del Pla director de cooperació al desenvolupament 2019-2022

Objecte de l'avaluació	Altres detalls de l'avaluació
Tipus: Pla estratègic Fase: En implementació Període d'anàlisi: 2019 - 2021	Responsable: Direcció General de Cooperació al Desenvolupament Altres agents clau: ACCD, Consell de Cooperació al Desenvolupament, Comissió Inter departamental de Cooperació al Desenvolupament, Comissió de Coordinació amb els Ens Locals, Departaments de la Generalitat. Període d'execució: Juny – octubre 2021 Pressupost previst: 12.000 €
Tipus d'avaluació³	
Segons abast: avaluació estratègica Segons moment: a mig termini Segons agent: externa Segons contingut: de disseny, de procés i de resultats	

El Pla director de cooperació al desenvolupament és l'expressió tècnica principal de la política de la Generalitat de Catalunya en matèria de cooperació al desenvolupament.

L'avaluació de mig termini del Pla director 2019-2022 té un doble objectiu:

- En primer lloc vol analitzar i valorar l'avaluabilitat del Pla Director i el seu encaix i alineament tant a nivell del disseny com del desplegament amb els eixos de canvi de la Visió 2030⁴. Així, l'avaluació farà una **anàlisi d'avaluabilitat** per determinar si el Pla director 2019-2022 està plantejat de manera adequada per poder avaluar si aquest està aconseguint els seus propòsits i promovent que s'avanci en la Visió 2030 i aportar recomanacions de millora per properes planificacions en aquest sentit.
- En segon lloc, l'avaluació té l'objectiu de valorar el **nivell d'avançament realitzat a mig termini** en el seu desplegament. Tenint en compte el context provocat per la pandèmia COVID-19 a partir de 2020, l'avaluació es focalitzarà en avaluar el desplegament del Pla

³ D'acord amb la tipologia d'avaluacions proposada a les *Directrius d'avaluació de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya* (2010).

⁴ La "Visió 2030". La contribució de Catalunya al desenvolupament global és el resultat d'un procés participatiu per transformar la cooperació al desenvolupament pública en l'horitzó de l'any 2030. El Pla director desplega el primer quadrienni (2019-2022) d'aquesta Visió, i ho fa seguint el que disposa la Llei 26/2001, de Cooperació al Desenvolupament.

director pels anys 2019, 2020 i 2021 (previsió) en base als **critèris de rellevància, coherència i eficàcia**.

L'avaluació permetrà aportar **recomanacions per orientar millor el Pla anual 2022 i el proper Pla director 2023-2026**, específicament sobre com millorar l'avaluabilitat dels plans directors corresponents al període cobert per la Visió 2030. Està previst que l'avaluació es dugui a terme entre juny i octubre de 2021, de manera que al novembre els resultats ja estiguin disponibles per ser tinguts en compte durant el procés de planificació anual 2022 i per la fase de disseny del Pla director 2023 – 2026.

2. Avaluació del procés de gestió i atorgament de subvencions de la crida d'actuacions humanitàries internacionals per fer front a la COVID-19 en el marc el Comitè Català d'Ajut Humanitari D'emergència (CCAHE)

Objecte de l'avaluació	Altres detalls de l'avaluació
Tipus: Instrument de gestió i atorgament de subvencions d'acció humanitària Fase: Finalitzada Període d'anàlisi: 2019 - 2021	Responsable: ACCD Altres agents clau: Comitè Català d'Ajut Humanitari i d'Emergència (CCAHE), ONG del sector humanitari
Tipus d'avaluació	Període d'execució: Juny – octubre 2021 Pressupost previst: 4.500 €
Segons abast: avaluació operativa Segons moment: avaluació final Segons agent: externa Segons contingut: De disseny i de procés	

Atesa l'emergència d'abast mundial provocada per la pandèmia de la COVID-19, el 22 de maig de 2020 es va celebrar una sessió extraordinària del Comitè Català d'Ajut Humanitari i d'Emergència (CCAHE) per analitzar la situació humanitària provocada i compartir les diferents informacions i iniciatives que les entitats, institucions i administracions catalanes especialitzades en acció humanitària estaven duent a terme en resposta a l'emergència. En el marc d'aquesta sessió del CCAHE es va acordar que l'ACCD destinaria 1.300.000€ a projectes d'entitats catalanes especialitzades en acció humanitària amb capacitat per respondre a la crisi provocada per la pandèmia de Covid-19.

Amb aquesta avaluació es vol detectar:

- Quines han estat **les principals fortaleeses del procés d'atorgament de subvencions** utilitzat en aquesta ocasió per donar resposta a l'emergència derivada de la crisi de la COVID19, i que per tant, s'haurien de consolidar de cara a futures crides que es puguin derivar de noves emergències.
- Quines són **les principals debilitats del procés** utilitzat en aquesta ocasió, i que per tant, s'haurien de revisar de cara a noves crides.

El propòsit de l'avaluació és contribuir a la millora i estabilització d'un instrument que permeti finançar de manera àgil propostes d'intervenció que donin resposta a les emergències humanitàries, les quals es preveu que en els propers anys siguin més recurrents atesa la situació d'emergència climàtica o eventuais crisis sanitàries o d'índole similar. En aquest sentit, s'espera que l'avaluació aportï un seguit de **recomanacions de millora del procés de gestió i d'atorgament de subvencions factibles i aterrades a la realitat de l'administració pública i de l'ACCD.**

L'avaluació està planificada per ser realitzada entre gener i abril i per tant s'espera que els resultats i les recomanacions estiguin disponibles el maig del 2021.

Un cop disponibles, s'espera que les recomanacions siguin utilitzades per modificar el funcionament actual de l'instrument de resposta a emergències sanitàries, de manera que aquest sigui més àgil en el moment que es presentin noves emergències en les quals l'ACCD i/o algun dels seus òrgans consultius considerin que s'ha d'intervenir.

3. Avaluació del disseny i la implementació del Programa Català de Protecció de Defensors i Defensores de Drets Humans

Objecte de l'avaluació	Altres detalls de l'avaluació
<p>Tipus: Programa Català de Protecció de Defensores i Defensors de Drets Humans</p> <p>Fase: En implementació</p> <p>Període d'anàlisi: 2019 - 2021</p>	<p>Responsable: ACCD</p> <p>Altres agents clau: Ajuntament de Sant Cugat, Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania, CCAR</p> <p>Període d'execució: Juny – octubre 2021</p> <p>Pressupost previst: 9.600 €</p>
<p>Tipus d'avaluació</p> <p>Segons abast: avaluació estratègica</p> <p>Segons moment: a mig termini</p> <p>Segons agent: externa</p> <p>Segons contingut: de disseny, procés i de resultats</p>	

El programa català de protecció de defensors i defensores de drets humans (PCPDDH) té l'objectiu d'acollir temporalment a Catalunya i acompanyar amb un programa d'atenció integral, a defensors i defensores dels drets humans vinculats a organitzacions o moviments socials, que vegin amenaçada la seva vida o integritat en el seu país d'origen, veí, d'acollida o en trànsit, pel treball o activitats que realitzen en l'àmbit de la protecció i la defensa dels drets humans.

El programa acull 3 defensors/es per any, amb la possibilitat d'acollir una defensora acompanyada de la seva família. L'ACCD publica anualment una convocatòria que es dirigeix a ONGD i associacions vinculades a les organitzacions d'origen de les persones defensores i que participaran en tot el procés d'acollida i retorn. El PCPDDH consisteix en una acollida de sis mesos en un programa de protecció integral que contempla tres eixos (psicosocial, formatiu i d'incidència i creació de xarxes).

L'objectiu de l'avaluació és detectar:

- Quines han estat **les principals fortaleses i debilitats en el disseny del PCPDDH** per tal de protegir a persones defensores en situació de risc i acompanyar-les en un procés de descans i recuperació emocional, apoderament i enfortiment de la seva xarxa de suport internacional.
- Quins són **els principals aprenentatges que es deriven del procés de gestió i atorgament de les quatre convocatòries del PCPDDH**, especialment pel que fa a la coordinació i participació dels diferents agents participants, i que per tant, s'haurien d'incorporar a les properes edicions.
- Quin són **els principals resultats** que s'han obtingut en relació amb l'eficàcia del PCPDDH i quines millores s'haurien d'incorporar per millorar les properes edicions

Amb l'avaluació es vol contribuir a **millorar i estabilitzar un programa de Govern prioritari per la cooperació catalana**. S'espera que l'avaluació ofereixi un seguit de **recomanacions de millora del disseny** del programa pel que fa a com es fa la selecció de les persones defensores, l'acollida a Catalunya, l'acompanyament, el retorn al país d'origen i el seguiment dels participants, i sobre com millorar la participació i coordinació de les diferents entitats participants.

L'avaluació està planificada per ser realitzada entre juny i setembre i, per tant, s'espera que els resultats i les recomanacions estiguin disponibles octubre , i per tant que es puguin fer servir per:

- Reformular i reorientar, si calgués, el proper marc de col·laboració, l'instrument de subvenció i les convocatòries que el despleguen en properes edicions
- Recollir evidències i recomanacions per a futures estratègies conjuntes de Govern en el marc del PCPDDH envers la protecció de a persones defensores en situació de risc

4. **Meta-avaluació de les avaluacions externes de projectes i programes de l'eix de prevenció de la vida lliure de violències i drets sexuals i reproductius per als anys 2017 i 2018**

Objecte de l'avaluació	Altres detalls de l'avaluació
Tipus: Avaluacions externes de projectes i programes Fase: En implementació Període d'anàlisi: 2017 - 2018	Responsable: ACCD Altres agents clau: ONG, equip tècnic de l'ACCD
Tipus d'avaluació	Període d'execució: Juliol – novembre 2021
Segons abast: avaluació operativa Segons moment: final Segons agent: externa Segons contingut: meta-avaluació	Pressupost previst: 9.000 €

Amb l'objectiu d'avançar en la introducció de l'avaluació com a mecanisme de millora de les actuacions finançades per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD), des de 2017 les entitats que han rebut una subvenció per executar un programa (actuacions de duració superior a un any) estan obligades a presentar una avaluació externa. Pel que fa a les entitats a les que se les ha atorgat una subvenció per a un projecte (duració d'un any), l'avaluació externa és optativa.

La voluntat de destinar una part de la subvenció a avaluacions externes és que les entitats disposin d'un informe independent que els serveixi de guia a l'hora de respondre a les preguntes necessàries per tal de millorar les seves actuacions i que, posteriorment, serveixin per redissenyar-les a la llum de les conclusions i recomanacions que se'n deriven.

Actualment, no existeix cap instrument d'ús de les evidències que es deriven d'aquestes avaluacions, més enllà de proporcionar informació addicional al personal de l'ACCD sobre els projectes subvencionats i a les pròpies entitats que l'encarreguen. No es compta amb un mecanisme per tal d'incorporar els coneixements que s'obtenen de les avaluacions de programes i projectes en la seva presa de decisions.

L'objectiu de la meta-avaluació és triple:

- Analitzar les avaluacions externes dels projectes i programes que s'inclouen en aquesta meta-avaluació a la llum de la qualitat del seu **disseny** i de la utilitat dels seus **resultats**.
- Proposar millores en l'**ús** i **aplicabilitat** de les recomanacions i aprenentatges de les avaluacions externes encarregades
- Recollir els **aprenentatges** que s'extreuen de l'anàlisi de les avaluacions de l'eix de prevenció de la vida lliure de violències i drets sexuals i reproductius per a l'enfortiment i millora dels resultats i impactes dels projectes i programes que els componen.

Amb l'aplicació de les recomanacions de la meta-avaluació es podrà tenir un **major coneixement de les estratègies avaluadores** que s'estan aplicant i **millorar la qualitat de les avaluacions encarregades**. D'aquesta manera, es disposarà d'una eina per tal de consolidar els esforços que s'estan duent a terme en els darrers anys per implementar una política d'avaluació de la cooperació catalana.

Fruit d'aquesta meta-avaluació independent sobre sistemes, procediments i metodologies d'avaluació, s'obtindran una sèrie de **recomanacions per millorar el sistema d'avaluació i el seu impacte en els projectes i programes finançats per l'ACCD**. Tot això amb l'objectiu de **millorar la qualitat i consolidar l'aportació dels processos d'avaluació a la millora dels resultats de desenvolupament**, així com per **identificar bones pràctiques i generar un aprenentatge** col·lectiu en els actors de la cooperació catalana.

L'avaluació està planificada per ser realitzada entre juliol i novembre i, per tant, s'espera que els resultats i les recomanacions estiguin disponibles el desembre, i per tant que es puguin fer servir per:

- Reformular i reorientar els termes de referència que fan servir les ONG per contractar avaluacions externes en el marc de les convocatòries de l'ACCD
- Avançar en la qualitat de les avaluacions encarregades i que serveixin per millorar la presa de decisions i les futures actuacions

5. Avaluació de l'instrument del Fons de dones

Objecte de l'avaluació	Altres detalls de l'avaluació
Tipus: Instrument de finançament Fase: En definició Període d'anàlisi: 2019 - 2021	Responsable: ACCD Altres agents clau: Unitat de gènere de l'ACCD, Entitats receptores del Fons, entitats gestores del Fons: Fondo Lunaria (Colòmbia), Graines (Senegal), Union de l'Action Feministe (Marroc), Forum Mulher (Moçambic), Urgent Action Funds (tota Àfrica).
Tipus d'avaluació	
Segons abast: avaluació estratègica Segons moment: a mig termini Segons agent: externa Segons contingut: de disseny i procés	Període d'execució: 1r semestre 2022 Pressupost previst: No disponible

El Fons de Dones és un instrument de nova creació i que té per objectiu el finançament directe de moviment feministes del Sud. Amb aquest instrument, l'ACCD transfereix uns recursos a una organització feminista d'un país soci, la qual obre convocatòries de subvencions a petita escala (entre 2.000 € i 3.000 €) per finançar projectes de petits moviments feministes de base del país.

El Fons de Dones s'està implementant des de 2019, iniciant l'experiència al Senegal i al Marroc (el 2019) i a Colòmbia (el 2020). Així mateix, s'ha anat incrementant el pressupost: de 200.000€, el 2019; 400.000€, el 2020; i 1M€, el 2021. El 2021 es volen consolidar els fons de dones existents, així com començar a valorar la opció d'estendre-ho a Palestina. Per aquest motiu es creu pertinent realitzar una avaluació de com s'està implementant aquest Fons per poder escalar-ho a altres països i realitats, a la llum dels aprenentatges obtinguts.

L'objectiu de l'avaluació es:

- Obtenir dades sobre el procés i la implementació del fons de dones com a instrument innovador per finançar moviments feministes de base.

Pel que fa al **procés**, la pregunta és com es pot millorar burocràticament l'instrument? S'entén que és un instrument nou amb un encaix difícil en els mecanismes habituals per subvencionar projectes i programes. Per tant l'avaluació busca que doti l'instrument d'alternatives en el seu disseny que millori els mecanismes d'atorgament i seguiment de la subvenció

En relació amb la **implementació**, l'avaluació es vol que informi sobre els Fons de dones com a l'instrument més alineat amb l'EGiBDH, com la forma més operativa d'implementar l'EGiBDH.

Pot servir d'exemple de com portar a la pràctica l'EGiBDH per a altres polítiques de la cooperació catalana. Cadascun dels microprojectes finals és una font d'aprenentatge, sobre com implementar l'enfocament, que podrien ser aprofitats per altres actuacions de l'ACCD, tenint en compte també les experteses de les entitats.

El 2022, el Fons de Dones portarà tres anys d'implementació al primers països i dos a la resta. Ja es disposarà de prou informació per poder abordar una avaluació com la plantejada. L'ACCD té informació sobre quants fons s'han finançat, de quin tipus, quin recolzament addicional s'ha brindat, per a totes les actuacions (Senegal, Moçambic, Colòmbia i Marroc).

La majoria d'entitats col·laboradores avaluen els microprojectes que financen. I es pot accedir a aquestes avaluacions, i fer-les servir com a input en l'avaluació de l'instrument. L'avaluació està planificada per ser realitzada a mitjans 2022 i per tant s'espera que els resultats i les recomanacions estiguin disponibles a finals de l'any, i per tant que es puguin fer servir per escalar aquest instrument a altres països amb els quals treballa l'ACCD el 2023.

6. Avaluació de la cooperació tècnica orientada a la mobilitat de coneixements realitzada pels departaments de la Generalitat de Catalunya

Objecte de l'avaluació	Altres detalls de l'avaluació
Tipus: Assistències tècniques Fase: En definició Període d'anàlisi: 2017 - 2021	Responsable: ACCD Altres agents clau: Àrea RIC de l'ACCD, departaments i unitats de la Generalitat, DGCD Període d'execució: 2022 Pressupost previst: No disponible
Tipus d'avaluació	
Segons abast: avaluació operativa Segons moment: a mig termini Segons agent: mixta Segons contingut: de disseny i de procés	

Aquesta avaluació es vol centrar en la cooperació tècnica orientada a la mobilitat de coneixement. Això és, la participació d'un departament de la Generalitat, amb la seva expertesa tècnica, en un projecte de cooperació impulsat de des l'ACCD.

Les cooperacions tècniques impliquen un volum de recursos (humans i econòmics) alt, tant pel departament implicat com per l'equip de l'ACCD que l'impulsa. Com a conseqüència, sempre hi ha la pregunta de si aquestes cooperacions tècniques es podrien fer d'una forma més fàcil i eficient. Aquí rau el propòsit de l'avaluació: revisar les cooperacions tècniques que s'han fet últimament en els darrers anys per obtenir aprenentatges de millora que puguin implementar-se en el següents, entenent que és una eina molt positiva per a la cooperació de la Generalitat.

Amb aquesta avaluació es tenen dos objectius concrets, un més centrat en el disseny, alhora que també s'identifiquin els esculls i s'obtinguin propostes de millora.

1. Analitzar el **disseny** d'aquest instrument per obtenir evidències per a la seva millora
2. Realitzar una avaluació de la **implementació**, per a treure'n una planificació més detallada del projecte, ja que es considera que actualment aquest no està formalitzat com a projecte.

Fruit d'aquesta avaluació es vol que s'engegui l'**elaboració d'un protocol de estipuli com ha de ser una cooperació tècnica** entre l'ACCD i un departament de la Generalitat.

7. Avaluació de l'eix de les economies transformadores al Marroc i Tunísia

Objecte de l'avaluació	Altres detalls de l'avaluació
Tipus: Eix economies transformadores Fase: En definició Període d'anàlisi: 2018 - 2021	Responsable: ACCD Altres agents clau: Equip tècnic de l'ACCD, representant al Marroc de l'ACCD, entitats subvencionades a la regió
Tipus d'avaluació	
Segons abast: avaluació operativa Segons moment: a mig termini Segons agent: externa Segons contingut: de disseny i de procés	Període d'execució: 2022 Pressupost previst: No disponible

L'objecte de l'avaluació és l'eix d'economies transformadores de l'ACCD, que inclou projectes i intervencions que s'estan fent a la Ribera de la Mediterrània (Marroc i Tunísia) així com les activitats que es fan a Catalunya (EpD). Les intervencions es realitzen, per una banda, a través d'ONG catalanes, amb contraparts locals. Per una altra banda, també es fan directament amb entitats locals a través d'una línia de finançament concreta. L'objectiu és veure la pertinència d'aquest eix, i sobretot, aquest intent de lligar el triangle Catalunya – Marroc – Tunísia.

Amb aquesta avaluació es vol obtenir un full de ruta de com treballar les economies transformadores a la regió, segons les evidències obtingudes de l'anàlisi de l'experiència fins ara.

El desplegament de l'eix de les economies transformadores s'ha fet sense una definició clara de les Teoria del Canvi (TdC) que defineixi els objectius i transformacions esperades amb les actuacions que s'han implementat, malgrat que sí que hi ha una voluntat de fer accions concretes en un context específic. Per aquest motiu, es proposa una primera part d'avaluació de la **implementació** per veure què s'ha fet, com es pot endreçar, com ho perceben els agents i com ha funcionat. I una segona part de **redisseny i de definició del TdC** a partir de les conclusions de l'avaluació.

Alguns dels projectes que despleguen l'eix de les economies transformadores a la regió mediterrània finalitzen entre finals de 2021 i inicis del 2022. En un moment de valoració de les seves eventuais pròrrogues i de redefinició de les actuacions, disposar d'una avaluació com aquesta resultarà molt útil i pertinent.

L'avaluació està planificada per ser realitzada a principis de 2022 per poder disposar dels resultats i les recomanacions en el segon trimestre de l'any i per tant que es puguin fer servir per clarificar les actuacions a la regió en l'eix de les economies transformadores i definir una disseny més estratègic en els propers anys per tal d'assolir els objectius establerts a través d'una TdC.

8. Avaluació de procés i resultats del treball conjunt amb els Departaments de la Generalitat de Catalunya en matèria de cooperació al desenvolupament i coherència de polítiques per al desenvolupament

Objecte de l'avaluació	Altres detalls de l'avaluació
<p>Tipus: Plans de treball conjunt amb Departaments, i altres instruments, mecanismes i eines de treball entre les unitats de cooperació i els Departaments.</p> <p>Fase: En implementació</p> <p>Període d'anàlisi: 2019 - 2022</p>	<p>Responsables: Direcció General de Cooperació al Desenvolupament</p> <p>Agents clau: DGCD, ACCD, Comissió Interdepartamental de Cooperació al Desenvolupament, Departaments de la Generalitat.</p>
<p>Tipus d'avaluació</p> <p>Segons abast: avaluació estratègica i operativa</p> <p>Segons moment: a mig termini</p> <p>Segons agent: Externa o mixta (a determinar)</p> <p>Segons contingut: de procés i de resultats</p>	<p>Període d'execució: 2022</p> <p>Pressupost previst: a determinar</p>

La política de cooperació al desenvolupament és transversal a tota l'acció del Govern. El Pla director 2019-2022 dona un nou impuls a l'acció dels departaments de la Generalitat en matèria de cooperació, definint la prioritat estratègica que la política de cooperació sigui una política del conjunt del Govern. Prenent com a referència el marc de l'Agenda 2030, marca prioritats i objectius per a les actuacions del Govern de Catalunya que contribueixin als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) des de la política de cooperació al desenvolupament, vinculant estretament les actuacions de desenvolupament a Catalunya i a l'exterior, reforçant així la coherència de polítiques per al desenvolupament.

Donat que la responsabilitat més àmplia d'impulsar el treball per als ODS en llur dimensió exterior recau en els diversos departaments, el Pla director definia un rol de la DGCD i l'ACCD de creació de capacitats, d'oferir orientació i eines als Departaments per assegurar una cooperació de qualitat i eficaç.

Aquesta avaluació, doncs, té el propòsit **d'avaluar els resultats del treball conjunt amb als Departaments i en quina mesura els diferents instruments, mecanismes, eines i processos de treball posats en marxa durant el període 2019-2022 des de la DGCD i l'ACCD han funcionat (i perquè)** per reforçar les capacitats dels departaments per una cooperació de qualitat, eficaç i alineada amb els objectius de la política pública de cooperació, i en definitiva, assolir els resultats definits.

Per instruments, mecanismes, eines i processos s'entén un ventall ampli d'actuacions i formes de treballar, incloent-hi els plans de treball conjunts, instruments financers de suport als departaments, processos i espais de concertació, formacions o eines específiques de treball. Tanmateix, els [Plans de treball](#), que engloben gran part d'accions i mecanismes de treball amb els departaments, seran l'objecte d'anàlisi principal.

Tenint en compte que les actuacions en cooperació implementades pels Departaments representen, segons la previsió del Pla anual 2021, més del 40% de l'Ajut Oficial al Desenvolupament (AOD) de la Generalitat, l'avaluació també permetrà **mapar el conjunt d'actuacions dels Departaments en matèria de cooperació al desenvolupament**, feta o no en concertació i col·laboració amb la DGCD i/o ACCD, per tal de poder apreciar millor les actuacions realitzades **per millorar la qualitat, eficàcia i alineament** sobre el conjunt d'actuacions en cooperació al desenvolupament realitzada pels Departaments.

Per tal d'assegurar la pertinença de les recomanacions i maximitzar la seva apropiació tant per part de la DGCD i ACCD com pels departaments, es preveu una avaluació que compti amb la participació activa de tots actors implicats, especialment dels diferents Departaments. En aquest sentit, es preveu elaborar els termes de referència de l'avaluació de forma conjunta amb els departaments i la opció de que l'avaluació pugui ser mixta.

La informació i recomanacions de l'avaluació serviran per **informar, a nivell estratègic, el proper Pla director de cooperació al desenvolupament 2023-2026** pel que fa al l'impuls de cooperació com a política transversal del govern i el paper dels departaments. A **nivell més operatiu, permetrà millorar els propers plans de treball amb els Departaments així com els instruments, mecanismes, eines i processos** entre les unitats de cooperació (DGCD/ACCD) i els Departaments per millorar la qualitat, eficàcia i alineament a la política de cooperació del conjunt d'actuacions del Govern.

9. Avaluació de procés i resultats de la incorporació i reconeixement de la diversitat d'actors en la política de cooperació al desenvolupament.

Objecte de l'avaluació	Altres detalls de l'avaluació
<p>Objecte: Instruments i mecanismes implementats durant la vigència del Pla Director 2019-2022 per incorporar la diversitat d'actors</p> <p>Fase: En implementació</p> <p>Període d'anàlisi: 2019 - 2022</p>	<p>Responsable: Direcció General de Cooperació al Desenvolupament</p> <p>Altres agents clau: ACCD, Consell de Cooperació al Desenvolupament, ONGD, universitats i centres de recerca, entitats del tercer sector i de l'Economia Social i Solidària, organitzacions i moviments juvenils, entitats de persones migrades i de codesenvolupament, organitzacions feministes i de l'àmbit de la cultura i l'esport.</p>
Típus d'avaluació	
<p>Segons abast: avaluació estratègica</p> <p>Segons moment: a mig termini</p> <p>Segons agent: Externa</p> <p>Segons contingut: de procés i de resultats</p>	<p>Període d'execució: 2022</p> <p>Pressupost previst: a determinar</p>

Un dels eixos de debat i orientació de canvi de la Visió 2030 es defineix com avançar cap a una política de cooperació de "banda ampla", això és, una política pública de cooperació que vagi més enllà de les unitats específiques del Govern dedicades a cooperació al desenvolupament (DGCD i ACCD) i dels actors especialitzats de cooperació de la societat civil (ONGD), tot integrant, per una banda, els Departaments del Govern, i per l'altra, actors no tradicionals o no prou reconeguts que operen portant valor afegit i recursos a la cooperació.

El Pla director 2019-2022 recull aquesta visió definint com una prioritat pel període fomentar les capacitats dels diferents agents de cooperació, a través del suport econòmic (subvencions), suport per a la creació de capacitats tècniques o a la facilitació de les relacions entre els agents i la mateixa Administració. El Pla director menciona la importància d'incorporar i reforçar les ONGD del conjunt del territori català, les organitzacions juvenils, les entitats feministes i de dones, entitats del tercer sector, operadors de l'economia social i solidària, associacions esportives i col·lectius de persones migrades, entre d'altres.

Aquesta avaluació té com objectiu:

- Valorar els avenços realitzats en la incorporació de la diversitat d'actors a la política pública de cooperació de la Generalitat de Catalunya.
- Determinar com els diferents instruments de finançament, mecanismes i metodologies de treball utilitzades han facilitat, o no, la incorporació i relacionament i la creació de sinèrgies amb nous actors per a la implementació de la política de cooperació.
- L'avaluació també permetrà mapar els actors així com conèixer millor les seves percepcions i opinions respecte a la seva contribució a la política de cooperació, i sobre el fet que nous actors hi participin.

Els resultats i recomanacions obtingudes de l'avaluació serviran per informar el nou Pla director 2023-26 amb relació a com seguir avançant per assolir una cooperació de banda ampla al 2030, i poder definir fites al respecte pel nou període de planificació. Igualment les recomanacions permetran **millorar i innovar en els instruments, mecanismes i metodologies de treball** emprades per l'ACCD i DGCD tal de promoure la incorporació de nous actors.